

Uniwersytet Gdański
Szkola Doktorska Nauk
Humanistycznych i Społecznych
mgr Jakub Plebański

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt. „Publicznoprawne aspekty sprzedaży energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych”.

Rozwój odnawialnych źródeł energii jest filarem transformacji energetycznej, która długofalowo nakierowana jest na osiągnięcie neutralności klimatycznej do roku 2050. Szczególnie istotną determinantą tego rozwoju są uwarunkowania prawne dotyczące sprzedaży energii elektrycznej produkowanej w instalacjach odnawialnych źródeł energii. Jest to bowiem podstawowy stosunek decydujący o zarobkowym charakterze działalności gospodarczej wytwórcy energii. Tym samym, stan regulacji prawnych dotyczących sprzedaży energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych ma zasadniczy wpływ na kształtowanie się krajobrazu inwestycyjnego i realizację celów dotyczących upowszechniania odnawialnych źródeł energii.

W rozprawie doktorskiej rozważono problematykę publicznoprawnego oddziaływania na sprzedaż energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Głównym celem przeprowadzonych badań była identyfikacja, usystematyzowanie, a także dokonanie oceny środków, za pomocą których organy państwa wpływają na sprzedaż energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Problemem leżącym u podstaw niniejszej dysertacji jest bowiem występowanie różnic w zakresie stosowanych instrumentów publicznoprawnego oddziaływania w zależności od tego, czy energia elektryczna wyprodukowana została w instalacji odnawialnego źródła energii, czy też nie.

Struktura dysertacji doktorskiej składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów oraz wieńczącego pracę zakończenia zawierającego wnioski badawcze oraz postulaty *de lege ferenda*. W pierwszym rozdziale analizie poddano zagadnienia dotyczące znaczenia kategorii odnawialnych źródeł energii, przede wszystkim treść normatywną tego pojęcia. Dalsze rozważania odnosiły się do statusu prawnego energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Następnie określono podstawowe ramy prawne dotyczące państwowej interwencji w sprzedaż

energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, co umożliwić miało wprowadzenie w dalszą, bardziej szczegółową treść badań.

Rozdział drugi skupia się na problematyce przesłanek oraz celów dotyczących publicznoprawnego oddziaływania na sprzedaż energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Jak stwierdzono w trakcie badań, występowanie różnic w regulacji energetyki odnawialnej względem energetyki nieodnawialnej powodowane jest m.in. specyficzną interpretacją interesu publicznego oraz treścią polityki energetycznej. W dalszej części rozdziału przeanalizowano wpływ jaki na regulację energetyki odnawialnej wywierają bezpieczeństwo energetyczne, ochrona środowiska wraz z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczność wypełniania zobowiązań międzynarodowych.

W rozdziale trzecim zbadano kwestię oddziaływania publicznoprawnego na sferę umów sprzedaży energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. W początkowej części rozdziału rozważono kwestię relacji przepisów prywatnoprawnych i publicznoprawnych w odniesieniu do sprzedaży energii. Następnie przedstawiono instrumenty, poprzez które organy państwa dokonują ingerencji w sprzedaż energii, w rozumieniu ogólnym. W dalszej kolejności pogłębiono analizę o instrumenty odnoszące się szczegółowo do problematyki zbywania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, uwzględniając m.in. wpływ na kształtowanie się ceny, obowiązek kontraktowania czy unormowania dotyczące statusu prawnego stron tejże umowy.

W czwartym rozdziale przedstawiony został model nadzoru i kontroli nad sprzedażą energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Ze względu na wielość zadań wykonywanych w tym obszarze, struktura tego rozdziału ma charakter podmiotowy skupiając się na analizie uprawnień poszczególnych jednostek wykonujących zadania administracji gospodarczej związanych z nadzorem lub kontrolą nad sprzedażą energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. W ramach badań stwierdzono, że centralną pozycję w tymże modelu należy przypisać Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki. Ponadto uwzględniono rolę jaką pełni w nim Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Podkreślono także rozproszenie zadań nadzorczych i kontrolnych poprzez przypisanie kompetencji do ich wykonywania przedsiębiorstwom energetycznym oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej.

Ostatni rozdział poświęcony został instrumentom wspierającym wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Ich zastosowanie stanowi najbardziej wyrazisty przykład odrębności, jakie wiążą się z oddziaływaniem organów państwa na energetykę odnawialną. Na

podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że w ramach szerokiego wachlarza instrumentów wspierających wyróżnić można środki bezpośrednio związane ze sprzedażą energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Zaliczają się do nich systemy wsparcia odnawialnych źródeł energii oraz mechanizm wydawania gwarancji pochodzenia. W dalszej części przeprowadzono klasyfikację systemów wsparcia ze względu na mechanizm rozliczeń oraz podmioty uprawnione do ich zastosowania. Następnie dokonano szczegółowej analizy unormowań dotyczących poszczególnych systemów wsparcia oraz oceny ich zastosowania w kontekście upowszechniania odnawialnych źródeł energii. Rozdział kończą rozważania dotyczące gwarancji pochodzenia stanowiących kluczowy instrument umożliwiający identyfikację energii jako pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Całość niniejszej dysertacji doktorskiej wieńczy zakończenie. Dokonano w nim weryfikacji tez badawczych, które postawione zostały na początku pracy. Ponadto, zakończenie uwzględnia zbiorcze podsumowanie wniosków, które zostały wyciągnięte na podstawie szczegółowych analiz w rozdziałach poprzedzających. Zawiera także postulaty *de lege ferenda* odnoszące się do unormowań publicznoprawnych w zakresie sprzedaży energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.